

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Non abonament

începând din 1 Ianuarie v. 1918, cu prețurile următoare:

pe un an 24 coroane,
pe șase luni 12 coroane,
pe trei luni 6 coroane.

Rugăm pe stimații noștri abonați, să binevoiască a-și reînnoi din vreme abonamentul, stăruind pentru lățirea foaiei și în cercurile cunoscuților lor.

Abonamentele se fac prin mandat postal. Numele abonatului, locuința, precum și posta ultimă, să se scrie *corect și legibil*, ca cu imanuarea foaiei să nu se poată face greșeli la postă. Abonamentele se trimit *Administrației foaiei «Telegraful Român» în Sibiu* (Nagyszeben), strada Măcelarilor 45.

Administrația.

Probleme de ale viitorului.

Bubuitul înverșunatelor tunuri zgudue încă văzduhurile și oamenii stăpâniți de nădejdea că pacea se va apropia cu pași repezi, se și ocupă de problemele zilelor de mâine, când sabia va intra din nou în teacă. Unii caută fericirea popoarelor în munca, ce vor se îmbie celor ce vin și se reîntorc citavi la vetrele lor; alții mai mihoși de inimă se duc cu gândul la cei schilavi, fără mâni fără picioare, fără vedere; pe alții iarăși îi preocupă dușmanii cei neîmpăcați ai omenimii: *sărăcia și neștiința și mijloacele de a-i combate.*

Și am putea înșira încă multe probleme, cari se ițesc în lumina minților cugetătoare pentru a lecui și vindeca ranele cauzate de acest război înfricoșat. Dela aceste probleme nici noi nu ne putem sustrage. Mâne poimâne ne bat orfanii la ușa și trebuie să le dăm hrană trupească și suflătească.

Cei desmoșteniți, cei ce nu au petec de pământ, ne vor cere muncă ca să poată trăi și, durere, noi nu le putem da; astfel statul va trebui să ia sarcina aceasta în serios. Și statul își și dă seamă de datoria aceasta. În vederea acestor trebuințe se ocupă intens de trasări nouă de căi ferate, de canalizări, de prefacerea râurilor în ușoare drumuri de apă, de instalații pentru uneltele agricole și alte mașini, fără de cari nu mai este cu putință nici industrie, nici agricultură rațională și nici progres economic.

Ministrul de finanțe se opintește să reguleze afacerile de bani ale țării prin sporirea dărilor, între cari a și luat în combinație competențele de moștenire. Mezösy, ministrul de agricultură, ni-a hărăzit o ordinațiune care aduce atât de mult cu a germanilor aplicată în trecut față de polonii din provincia Posen. Ministrul ardelean Ugron, dela interne plănuește statificarea administrației în județele

mărginașe, pe când Apponyi ministrul școalelor lucră din răsuputeri la vechiul său plan de a preface școalele și a sufla în ele duh patriotic, ca și cum nu din aceste școale ar fi răsărit și crescut eroii dela Ivangorod și cei dela Isonzo, atât de laudați de șefii armatelor pentru *credința* lor cătră *tron și patrie*, și cari cu piepturile lor au oprit la hotare năvălirile dușmane.

Multe din problemele acestea era bine să se amâne pentru timpurile mai liniștite, când oamenii au răgazul și putința de a cântări cu judecată limpede, dacă cele ce se fac, se fac oare bine, ori sunt pripite și dezastruoase pentru stat și pentru popoarele atinse prin aceste măsuri.

Una dintre cele mai arzătoare probleme ar fi și este: *pânea cea de toate zilele!* Chestiunea aceasta bine rezolvită este ca o bătaie câștigată. Scumpetea de azi devine nesupportabilă. Orașenii, funcționarii mici și mari, sunt la marginea desnădăjduirii. Aici este cel mai multămitor teren de lucrare pentru guvern.

Lipsește încălțămintele, lipsește pânzăria, lipsește stofa pentru îmbrăcăminte, și azi mâne copiii nu vor mai putea cerceta nici școala desculți și goi. Mulțumirea acestor lipsuri generale ar clădi temeiuri de granit ori cărui guvern. Dar ne lipsește și laptele, și din lipsa lui sufer copiii, mamele slăbesc și cad în offică; se înmulțesc boalele contagioase, parcă nu sunt pierderi destule pe câmpiile de război, trebuie să mai vină și tifosul, scarlatina și tuberculoza să se cere fără milă, cât din lipsa hranei, cât din lipsa medicilor, cât din pricina frigului, care băntue fără cruțare la ușa săracului priponită cu câte o bucată de pământ ori piatră.

Aranjarea norocoasă a acestor chestiuni, pre cum și a celor de muncă este o datorie destul de importantă, ca să preocupe zi și noapte pe cei în cădere, și numai în urma rezolvirii acestora să vină la rând problemele de mâna a doua, cari se pot rezolvi și acum, dar se pot mai târziu, pentru că să nu se poată aplica și la noi zicala: «satul arde»...

Dar noi n'avem drept de ingerință. Iar manifestarea credințelor noastre cu ajutorul presei este redusă în alvie de tot strâmtă. Și reprezentanții ce-i mai avem în parlament stau așisderea fără sfat, poate sub influința acestor vremi grele prin cari trecem.

Și sunt unele probleme, în față cărora stăm tăcuți, stăpâniți de o adâncă măhnire. Ni tremură inima de durere văzând că nime nu se cugetă la rezolvirea lor cu bunăvoință, cu dragoste dreaptă, doar sărmanii nenorociți pe cari îi privesc și familiile lor cari așteaptă să vină «*Nașterea Domnului*» cu ghița în sân și cu durerea în suflet.

Din suferințele războiului și-au luat parte toate popoarele, dar parcă nici unul în măsură cum ni-am luat

noi, *din vina altora*, și mai puțin din *vina noastră*. Ar fi de dorit ca cei ce au astăzi în mână destinele popoarelor, să se cugete cu *inimă* și la cei ce sufer de timp îndelungat. Deslegarea din suferință este cea mai nobilă faptă ce o poate săvârși cel ce are putința să o facă.

Se apropie ziua cea mare când îngerii au întonat «pre pământ pace și între oameni bună voie!» Cât bine ar răspândi înfăptuirea acestor dumnezeiești cuvinte!

Suntem creștini și nădăjduim în faptele milei creștinești! Și dacă nu am fi pe deplin, durerile și suferințele sămănate de mâna de fier a războiului trebuie să ne apropie sufletește unii de alții, să ne lege cu firele dragostei pe temeiul bunătății, și sincerității creștine.

Apropierea aceasta cu temeiuri de dragoste și sinceritate ar fi să fie cea mai de frunte problemă în zilele acestea de grea cumpănă!

Dreptul de alegere

— Noul proiect. — Nici universal, nici democratic. — Egala îndreptățire și naționalitățile nemaghiare. —

Am publicat, în scurt sumar, proiectul de lege pentru reforma votului electoral în Ungaria.

Proiectul acesta, prezentat camerei de către ministrul Dr. Vázsonyi, este o lucrare voluminoasă, care oferă material de ajuns pentru a ne rosti asupra lui.

Dela prima vedere se poate constata, că reforma plănuită nu conține nici votul universal, nici secret, nici democratic, și că viitoarea lege este îndreptată mai ales în contra noastră, a românilor.

Ne vom încredința, despre aceasta și din critica interesantă și întemeiată ce urmează mai la vale.

Organul partidului social-democrat din Ungaria, ziarul Népszava, în numărul 316, întâmpină proiectul d-lui Vázsonyi în următorul mod:

Este un adevăr zis și rezis, că dreptul de alegere numai atunci e bun, când camera iese dintr'însul este *oglină credincioasă* a populațiunii țării, din ori ce punct de vedere.

Dacă în camera engleză n'ar fi deputați irlandezi; dacă adunarea imperială germană n'ar avea deputați poloni; dacă în Reichsratul austriac n'ar fi deputați boemi, poloni, italieni, sloveni (și români); dacă în camera belgiană n'ar fi fost deputați flamanzi, — toate adunările acestea n'ar fi reoglinde credincioasă a locuitorilor pe baza *naționalității* lor; iar dreptul electoral, în puterea căruia se aleg astfel de corpurile legiuitoare este, din punct de vedere național, un drept rău și alcătuit cu rea credință.

Parlament național unitar într'un stat, ce nu este unitar național, se poate înființa numai cu ajutorul unui drept electoral, prin care nu se îngăduie să iasă la iveală puterile reale ale naționalităților.

Dreptul de alegere, este mijloc ca în statele cu națiuni mestecate fiecare națiune să înrăurească, în măsura puterii sale numerice, culturale și economice, asupra *puterii de stat*, la facerea legilor, la mersul administrației, la felul cum au să se întrebuițeze forțele economice, morale și

politice ale statului. Dreptul de alegere este unul dintre modurile de a fi părtași la putere.

Când într'o țară se aduc legi numai de unii reprezentanți, sau când puterea de stat se află numai în mâna acelora, cari nu trăesc din munca proprie, ci mai ales dintr'a altora, în astfel de stat nu poporul întreg exercită puterea politică, ci numai o clasă oarecare, adeseori minoritatea.

Dacă într'un parlament toți deputații sunt moșieri sau *domni de pământ*, sau încredințați băncilor și a cartelurilor, și între dânșii nu se găesc mici proprietari, nici agricultori, mici muncitori, sau reprezentanții lor, — un asemenea parlament este o falșă oglindă a țării din punct de vedere social și economic; iar dreptul electoral, prin care au ajuns legiuitori, este defectuos și amăgitor.

Dacă intră cineva în camera ungară și-i ascultă desbaterile, dacă-i cercetează legile aduse, trebuie să ajungă la gândul, că parlamentul acesta este un corp legiuitor al unei țări, în care trăesc numai maghiari, numai capitaliști și numai proprietari de întinse moșii.

Judecând țara după chipul și asemănarea camerei, Ungaria ar trebui considerată ca cea mai fericită țară, unde nu sunt oameni săraci, căci cuvântul și interesele săracilor nu găsesc într'însa... Noi însă știm, că în Ungaria trăesc foarte mulți săraci și foarte mulți nemaghiari. Aparența aceasta falșă o produce în mare parte felul de astăzi al dreptului de alegere.

S'a propagat mereu vestea, că dreptul electoral democratic este primejdie națională pentru Ungaria, s'a lucrat mult și împotriva proiectului de reformă înaintat acum camerei, cu toate că reforma aceasta este, din punct de vedere a naționalităților, și mai puțin multumitoare, decât din punct de vedere social.

Apărătorii șovinismului maghiar n'au nici o cauză de a combate reforma; de oarece acest proiect nici pe departe nu va face, ca toate naționalitățile să fie reprezentate în cameră potrivit cu numărul lor. Pe unii, pe maghiari și pe nemți, îi tratează mai bine, decât s'ar conveni după numărul ce-l au; iar pe alții îi tratează rău și-i nedreptățește. Acest fapt se vedează din următoarele cifre: Conform numărătoarei dela 1910, maghiarii formează 54.5 procente din locuitorii țării, iar nemaghiarii 45.5 procente. După proiectul lui Vázsonyi însă 61.7 procente vor fi alegători maghiari, și numai 38.3 procente vor fi alegători nemaghiari. Este evident de aici, că *nu* apărătorii domniei maghiare au cuvânt de a fi nemulțumiți cu proiectul de reformă.

Proporția între alegători se lămurește din datele următoare, care arată în procente: de o parte numărul locuitorilor, de altă parte numărul alegătorilor.

Maghiarii,	cu 54.5%,	sunt alegători 61.7%.
Germanii,	" 10.4%,	" " 12.2%.
Slovacii,	" 10.7%,	" " 10.0%.
Românii,	" 16.1%,	" " 9.8%.
Rutenii,	" 2.5%,	" " 1.2%.
Croații,	" 1.1%,	" " 1.1%.
Sârbii,	" 2.5%,	" " 2.6%.

Care va să zică, proiectul de lege favorizează în cea mai mare măsură pe alegătorii maghiari, căci dintre 100 de locuitori ai Ungariei sânt maghiari numai 54; din 100 de alegători însă au să fie maghiari 64.

Proiectul *lovește cu deosebire greu în români*: de oarece dintre 100 de locuitori ai Ungariei sânt români 16, ear alegători români vor fi numai 9.

Tratamentul cu celelalte naționalități variază între aceste două extremități, și numai la slovaci se prezintă o proporție aproape dreaptă între locuitori și între alegători.

Datele de mai sus vor încredința pe ori și cine, că reforma dreptului electoral plănuită de stăpânirea actuală nu corespunde deplin nici decum principiului de *egală îndreptățire a naționalităților*, — cu toată după duhul și felul alcătuirii sale, vor fi înzestrate cu o putere politică mai mare și masele nemaghiare din Ungaria

Așa scrie ziarul social-democrat din țara noastră despre opera ministrului Vázsonyi.

Această ziar, într'un articol de Crăciun, — numărul 317, apărut cu multe pete albe, — revine asupra dreptului de alegere, și între altele scrie: «Proiectul prezent — în tocmă ca cel prusian, — este deocamdată numai *făgăduință*; dar și dacă va lua ființă, nu va însemna nici pe departe *adevărată domnie a poporului*. Dreptul de alegere, care nu este universal și nu este secret, stă la mare distanță de adevărata democrație».

Vom arăta, în numerele viitoare ale ziarului nostru, și păreri ale altor ziare în chestiunea capitală a reformei dreptului de alegere, precum și păreri izvorâte din cercuri românești.

O vedenie din lumea reală

III

«Între păreții morți și umezi ai școlii n'am știut să introduc un picur de viață; n'am încercat să desgrop povești uitate, să vrăjesc lumea trecutului, să înviu măreția neamului. N'am înfiripat lumini și visuri în sufletul copiilor, pe fermecătoarele raze ale cărora să mă furieș în inima lor și de acolo să-i dirig și îndrum viața întreagă, să le alin durerile pe cari le va sămăna soarta și să le deșteptă avântul muncii cinstite și al gândului curat. Nu, ci eu îi tiranizam, le terorizam mintea cu lecțiile seci ale manualului, le umileam sufletul, dresându-i pentru control și examen. Și ca să se desăvârșească distrugerea iubirii și a însuflețirii pentru carte, pentru lumină, au venit pruncile pravilelor cu parașuta și sacii, înfățișându-mă de oameni grei, cărora în neștiința drepturilor și datorințelor mele să le fac pe plac, chinuiam copiii de dimineața până seara cu papagalizarea. Și copiii scăpați dela școală aruncau cărțile și își făceau cruce că au scăpat de varga mea usturătoare, parcă ar fi scăpat de chinurile iadului. Astfel am stâns în atâtea rânduri de copii dorința și voința de a ști, de a se lumina cu puterea slovei; am stărpit dragostea față de școală și li-am izidit cea mai bună parte din moștenirea sufletească.

«Și încă un păcat: Eu am avut în vedere numai școala, dar nu și pe susținătorii școlii, pe părinții elevilor. Cu aceștia n'am luat nici un contact

sufletesc. Li priviam de niște oameni întunecați, cu moravuri rele, robiți de păcate. N'am știut să mă cobor în sufletul lor și n'am încercat prefacerea moravurilor. Nu mi-am dat seama de marea îndatorire ce revine școlii: de a regenera trupul și sufletul sătenilor, de a contribui la prefacerea în spre mai bine a satului. Am pierdut cu desăvârșire din vedere adevărul, că viața mea de acasă și dela școală servește involuntar «de busolă și îndrumă mințile a nenumărate rânduri de oameni, că faptele mele formează substrat pentru concepția morală a poporului, că demnitatea și cinstea mea personală și familiară e cel mai puternic învățământ, care trezește dorul de pilduire». Pe mine mă încingeau pornirile fără noroc ale disprețului. Disprețuiam sătenii pentru graiul lor urât și corcit și pentru hainele lor murdare. Și nu-mi dam seamă, că vorba mea e mai corcită, mai urâtă decât a slugilor neblesnice; nu vedeam că murdăria din cămașa țaranului e numai sudoarea muncii cinstite, pe când pe surtucul meu de domn se așează ca și pe suflet murdăria păcatelor.

«Fără nici o legătură cu satul, cuprins de frică față de străinul cu zapise, cu groaza zilei de mâne în suflet, n'am simțit nici când pornirea legitimă a unei necesități de muncă însuflețită în fața năcazurilor, cari mă copleșeau zi de zi. Stăpânit de o tănguier bolnavă față cu sărăcia, n'am încercat să-mi înfirip o *gospodărie cu temeuri de ridicare materială*, n'am sădit un pom și n'am început nici o acțiune, care să îndrepte bunăstarea mea și a sătenilor.

«În călătoria mea pământescă nu vei putea surprinde acte de repulziune față de spoierile sorții și loviturile nedrepte ale oamenilor. Toate le-am suportat cu o plăinicie de rob. De când am părăsit băncile școlii, am început să-mi înfirip o *gospodărie cu temeuri de ridicare materială*, n'am sădit un pom și n'am început nici o acțiune, care să îndrepte bunăstarea mea și a sătenilor.

«În călătoria mea pământescă nu vei putea surprinde acte de repulziune față de spoierile sorții și loviturile nedrepte ale oamenilor. Toate le-am suportat cu o plăinicie de rob. De când am părăsit băncile școlii, am început să-mi înfirip o *gospodărie cu temeuri de ridicare materială*, n'am sădit un pom și n'am început nici o acțiune, care să îndrepte bunăstarea mea și a sătenilor.

După o îndelungată viață de dascălie n'am lăsat în urma mea cetitori ori doritori sinceri ai cărții. Am amețit lumea cu papagalizări și tero-

rizări, am sedus cu dresări umilitoare organele de inspecție. Am trăit străin în sat și am murit fără să las păreri de rău în suflete.»

Și dascălul oftă, ușurat parecă de o mare greutate, și se învăluie în tăcere... Deodată însă fața i se luminează ca de o mare nădejde, se apropie repede de mine și prinzându-mă de umeri, vorbi pripit, înfiorat, cu lumini fosforescente în orbite:

«Uită-te jur împrejur, ard sate și orașe, ard țări, arde lumea toată! Suliți de flăcări străpung văzduhul. Sunt presemne de izbăvire. Din vijelia focului ce mistue se va naște o lume nouă și întinerită. Din jale și chinuri, din suferințe și lipsuri va răsări o împărăție primentă prin focul durerilor, o împărăție sufletească cu concepte nouă, cu idealuri nouă, cu porniri mai creștinești, cu nizuinți pentru luminarea celor orbi, pentru tămăduirea celor bolnavi, pentru mântuirea celor păcătoși și pentru sprijinirea celor săraci.

«Vezi cum se desinează pe cerul înflăcărat o arătare de om, seamănă cu un arhanghel? În jurul capului o cunună de raze aurii, în forma cununii lui Cristos! E dascălul viitorului! Aureola e lumina deșteptării ce se revărsă din puterea divină a idealului. El mă izbăvește și pe mine, îmi va răscumpăra sufletul pierdut în păcate, căci vine în numele Domnului pentru mântuirea celor păcătoși».

Proiectul de lege

despre executarea gradată a art. de lege XX. din 1848

(Fine).

Intrucât vre-o biserică n'ar prezenta socoteală pe lângă ori ce solicitare repetată ministrului de culte și instrucție publică, sau întrucât din socoteala prezentată ar rezulta, că interesul capitalului fundațional în parte sau întregime nu se folosesc pentru scopurile statorite în paragraful al 4-lea, ministrul de culte și instrucție publică are dreptul să suspendeze asemnarea intereselor capitalului fundațional, ce compete respectivei biserici, până la prezentarea socotelilor, respective, să susțină îndatorirea restituirii sumelor folosite spre alte scopuri. În contra acestei rezoluții ministeriale biserică respectivă poate apela la judecătoria administrativă (közigazg. bíróság) în interval de 30 zile dela înștiințare.

§. 7. Pentru dotațiunea religiei izraelite recunoscută prin al XLII-lea art. de lege din 1895 statul înființează o fundațiune permanentă de 25 milioane coroane, a căror interese de 4%, adică 1 milion coroane, până ce statul nu va plăti capitalul

Sp. Popescu: Contribuțiuni la munca pentru ridicarea poporului.

fundațional în parte sau întregime, începând cu anul bugetar 1920/21 se introduc în bugetul statului. Ajutorul introdus în bugetul anului 1917/18 se contopește cu această sumă a intereselor, și se ridică în bugetul anului 1918/19 cu 260,000 coroane, iar după aceea an de an cu 250,000 coroane, până ce va ajunge un milion de coroane în bugetul anului 1920/21.

De sine înțeles, că solvirea capitalului fundațional în parte sau întregime, a cărei drept statul și-l susține, care însă nu e legat de nici un termen, sisteează solvirea sau cuprinderea în buget a sumei intereselor, respective a cvotei corespunzătoare acestei sume.

Până ce organismul autonom al religiei izraelite se bazează pe lege, capitalul nu se poate solvi, suma intereselor însă o împarte ministrul de culte și instrucție publică între organizații cu indicarea scopurilor, și cu îndatorirea de socoteală (számadás kötelezettség) corespunzătoare paragrafului al 6-lea al acestei legi, pe lângă ascultarea prealabilă a organizațiilor provizore existente.

§. 8 În baza reciprocității și egalității depline ce există între toate confesiunile recunoscute de lege în paragraful al 2-lea al art. XX de lege din 1848, credincioșii unei confesii nu pot fi supuși contribuției de dare în favorul și pentru scopurile altei confesii sub nici un titlu.

Efectuirea deplină a acestui principiu de lege să se execute până în 1 Ianuarie 1921.

Intrucât s'ar ivi prin aceasta la prevederea trebuințelor publice ale singuraticilor confesii lipsuri, statul va recompenza biserica atinsă, pentru lipsurile ce se vor constata în mod oficios, prin sume pașale (átalányösszeg) cuprinse în bugetul statului.

În comunele locuite de diferite confesii, care și-au răscumpărat administrația bisericească (egyházi szolgálatukat megváltották), principiul exprimat în paragraful acesta se validează astfel, că și la cotașatiunea comunală dată sub titlul răscumpărării se aplică ordinul referitor la ajutoarele bisericești date din partea comunelor, cuprinse în paragraful al 24-lea al art. de lege LIII din 1868, sau unde aceasta nu e posibil, se face în acel chip, că cei de altă confesiune se dispensează de astfel de cvotă a administrației comunale, care corespunde administrației bisericești răscumpărate.

§. 9. Legea prezentă după publicarea ei intră imediat în lucrare. Iar cu executarea ei se încredințează ministrul de culte și instrucție publică, de finanțe și de interne.

Situația politică.

Premierul nostru își toarce fără întreprupere firul menit să lege partidele într'un singur partid. Duminecă după amiază a luat contact cu V. Vázsonyi, ministrul votului universal, consultând asupra modalităților cari ar putea să ajute înfăptuirea silințelor. În scopul acesta s'ar face și unele modificări la proiectul de lege prezentat în camera de Vázsonyi, în nădejdea de a mai ispiti și hotărâ pe unii din partidul muncii să treacă în noul partid de guvernament.

FOIȘOARA

Cântece din război

— Răsunet la un apel —

Ministrul c. și r. de război, — cum s'a arătat în numărul 101 al ziarului nostru din anul curent, — s'a îngrijit să se strângă *cântecele populare soldățești* dela toate neamurile din țară. În acest scop a trimis organelor militare o circulară pentru orientare în adunarea materialului popular prețios din multe puncte de vedere.

Cu ocazia aceasta se publică în nrul 54 al ziarului brașovean G. T. un prim articol, semnat de N. Stătic.

Eată partea de căpetenie a acestui articol:

Producția poetică a popoarelor în legătură cu războiul de azi își are nu numai importanța artistică, ci și importanța deosebită etnopsihologică. Aceste cântece, cari au răsărit și vor mai răsări pe urma războiului de azi, vor fi tot atâtea isvoare și monumente ale psihologiei singuraticilor popoare. Poeziile războinice de azi, ca produse spontane și nefalsificate ale geniului și mentalității popoarelor, vor reflecta în forma cea mai genuină toate

acele sentimente, cari au sbuciumat sufletul încordat al popoarelor în aceste vremuri de frământare generală. Poezia războiului de azi va oferi odată cronicarului acestui război un material prețios istoric pentru cunoașterea felului specific, cum a judecat fiecare popor acest catalism universal în toate amănunțele sale.

Astfel ideea comandamentului nostru suprem militar de a colecta cântecele războinice ale tuturor popoarelor, cari alcătuiesc monarhia noastră și au participat la acest război, a fost o idee din cele mai norocoase și interesante.

Pentru poporul român din monarhie această lucrare de colectare a produselor geniului popular va fi un nou prilej de a dovedi încă odată nu numai bogăția poetică a poporului român, pornit din fire spre poezie, ci și bogăția tuturor acelor sentimente, cari alcătuiesc capitalul ales al sufletului său. Cântecele de război ale poporului nostru, plămuite în decursul și pe urma războiului mondial, vor descoperi din nou toată bogăția sufletului românesc: o nemărginită duiosie, dragostea de casă, dragostea față de glia strămoșască, dragostea de moșie, dragostea de țară, credința tradițională față de domnitorul țării, eroismul său nobil, care nu

cunoaște frica, bunăstarea inimei sale, care nu degenerază nici când în cruzime sălbatică etc.

Cine a cetit cele câteva colecții de cântece de război publicate până acum și alcătuite din cele improvizate de soldații noștri sub impresia războiului de azi, — credem că a făcut aceleași constatări.

Analizând geneza psihologică a celor mai multe produse poetice ale poporului românesc, care și-a trăit viața sa sbuciumată și trudită istorică împrejmuit de vecinice neajunsuri, — vom înțelege, pentru căntecul românesc, liric ca și epic, n'a fost atât un mijloc de desfătare artistică în înțelesul mai înalt al cuvântului, ci mai mult un mijloc de mângâiere și consolare. «Doină cânt, doină suspin — tot cu doina mă mai țin», eată rostul adevărat și chintesența cântecului românesc. Astfel este firesc, dacă soldații noștri au recurs și cu prilejul cumplitului război de azi la forma duiosă și versificată a poeziei, mai mult ca să-și dea focul dela inimă, să se mângâie pe sine și mai ales pe cei dragi, lăsați fără scut acasă: copiii, soția, părinții! Scriitorul acestor șire a avut prilejul să răfoiască corespondența intimă familiară a soldaților noștri și a constatat cu surprindere, că o bună parte din scri-

surile venite de pe câmpul de luptă sunt alcătuite în versuri aproape impecabile și scăldate într'o nesfârșită duiosie și gingășie a sufletului.

A lăsa să se piardă aceste mici mărgăritare ale inimei și simțului artistic al poporului nostru, ar fi un păcat de neertat. Dacă comandamentul nostru militar a știut să le aprețieze după vrednicie, ca tot atâtea monumente de artă, istorie și etnopsihologie, cu atât mai mult trebuie să le prețuim noi. Nu există casă românească, care să nu fi dat cel puțin un luptător patriei în războiul de azi. Astfel nu există casă românească, în care să nu găsim risipite în câte-o firidă, între foile îmbătrânite ale ciaslovului sau după iconă, scrisori versificate. Toate trebuie colectate în original și depuse la muzeul «Asociațiunii» în Sibiu, iar copiile trebuie trimise biroului comandamentului nostru, însărcinat cu colectarea cântecelor de război.

Çugetări

— Nu te mândri că fi-ai suportat nenorocirea. Puteai oare să nu o suportți?

— Fericirea e ca ecoul: îți răspunde, dar nu vine.

Carmen Sylva.

Infăptuirea partidului în chestiune ar provoca și o restaurare a guvernului; mai mulți miniștri vor părăsi fotoliul pentru a face loc altor persoane. Se zice că pertractările în această direcțiune le va conduce contele Andrassy, rămânând ca Wekerle să elaboreze programul pe seama noului partid.

Gazetele de Sâmbătă aduc știrea că Apponyi ministrul școlilor zace bolnav în locuința sa din capitală. Din această pricină nici nu a putut lua parte la consiliul de miniștri. Cu considerare la aceasta împrejurare, premierul Wekerle n'a prezentat programul partidului, ci plănuiește a-l prezenta mai întâi regelui, în care scop va fi primit în zilele acestea în audiență.

Conferența de pace dela Brest-Litovsc și știrile războiului.

Scurtă întrerupere.

Biroul telegrafic ungar anunță cu data de 27 Decembrie din Brest-Litovsc: Delegații celor patru state aliate au continuat și astăzi cu reprezentanții Rusiei tratativele despre chestiuni speciale. Consfăturile acestea au înaintat atât de mult, încât a trebuit să se întrerupă pe scurt timp, pentru ca singuraticii delegați, cari au să vie în atingere cu autoritățile lor proprii, să aibă ocazia trebuincioasă în acest scop.

La Viena.

Din Brest-Litovsc se depeșează în 29 Decembrie: Contele Czernin, ministrul de externe, a plecat ieri, cu o parte din suita sa, la Viena pentru a se sfătui cu factorii competenți asupra rezultatelor de până acum ale primei conferențe.

Discurs războinic.

Ministrul de externe al Franței, Pichon, cu prilejul răspunsului său la o interpelare în cameră, s'a pronunțat despre evenimentele din Rusia și a zis:

Stăpânirea rusească de astăzi s'a făcut ea însăși imposibilă în raporturile oficiale cu aliații săi. Pe urma faptelor bolșevikiane, Rusia se apropie de totală descompunere. Germania se silește să creeze o prăpastie între Rusia și aliații săi. Scopul nostru este mai întâi să învingem, dar nu pentru cuceriri, apăsări și prigoniri, ci pentru asigurarea păcii, dreptății și a frățietății pe seama lumii. Restabilirea Alsației și Lorenei este garanța păcii durabile. Rusia poate să capituleze, ori tratativele sale pot să nu izbutească, în ambele cazuri noi vom continua războiul.

Știrile războiului.

Budapesta, 28 Decembrie (Oficios). Frontul răsăritean: armistițiu. Frontul italian: Spre apus de Monte Assolone și spre ost dela Monte Solarolo am respins înaintările dușmane.

Budapesta, 29 Decembrie. (Oficios). Frontul de ost: armistițiu. Frontul italian: Atacurile dușmanului, pregătite cu foc viu de tunuri și de aruncătoare de mine, asupra înălțimilor spre răsărit dela Monte

Tomba, le-am respins. Spitalul nostru dela Primolano, ca în mai multe rânduri, așa și ieri a fost ținta artileriei dușmane.

Șeful statului major.

Berlin, 28 Decembrie. Frontul apusean: Activitatea războinică, vie în decursul zilei pe unele puncte ale frontului, pe țărmul de ost al râului Maas a durat și noaptea. La răsărit de Luneville detașamente de recunoaștere au adus din șanțurile franceze numeroși prizonieri. Frontul de ost: Nici o noutate. Frontul macedonean: Intre Ohrida și lacul Preșba, la încovoetura Cernei și pe malul răsăritean al Vardarului, a crescut din vreme în vreme activitatea artileriei. Frontul italian: Pe platoul dela Asiago și pe coastele dealului Tomba foc potențat.

Ludendorff.

Depeșile oficiale din 30 Decembrie raportează despre lupte mai mici, terminate în favoarea noastră.

Urmările războiului în România

Românii despre perfidia engleză.

Din București se anunță, că în Craiova s'a ținut o mare adunare politică, organizată de fostul ministru român la Berlin, dl Beldiman, și de principele Gheorghe Știrbei.

Sala de întrunire era plină de publicul craiovean, care a aprobat cu tărie vorbirea dlui Beldiman.

«Constatăm adevărul istoric, — a zis oratorul, — că statele și micile popoare ale orientului nostru, tocmai din partea Angliei și a aliaților săi au fost lăsate în pradă politice de cucerire a Rusiei prin faptul, că s'au învoit, ca domnia țarului să se întindă până la Constantinopol și până la strămtorile de mare».

Adunarea a protestat împotriva cuvântării rostite de ministrul englez Carsov despre soartea de jale a României.

«Noi românii din țară — a terminat vorbitorul, — ne apărăm existența și viitorul, când cerem să ne întoarcem la politica părinților noștri, urmată în 1856 și 1883».

Dl Beldiman a dovedit din nou că neadevăr se cuprinde în deviza des repetată, că «Anglia și aliații săi poartă lupta în interesul libertății și drepturilor micilor popoare».

Dobrogea și Bulgaria.

Congresul trimișilor dobrogeni, întruniți de câteva zile la Babadag, — cum se vestește din Sofia, — au declarat în mod sârbătoresc, că Dobrogea voiește să se unească cu Bulgaria, de care se ținuse în vechime.

La congres sânt reprezentate toate naționalitățile dobrogene. Vorbitorii, fără excepție, au ținut cuvântări patriotice bulgare și au protestat, ca popoarele Dobrogei să mai ajungă sub domnia României.

Ce-avem mai-scump, mai dulce;
Și ne-am păzi de ceice
Pot să omoare trupul,
Dar sufletul nu-l pot».

«Voi, cari aveți un suflet
Și-o inimă cinstită,
Să nu vărsați acuma
O lacrimă măcar,
— Nu cei ce plâng și-aceia
Cari se aștern în umbră,
Ci cei viteji clădi-vor
Al patriei altar».

«Cei bravi deci înainte!
Să tremure pământul
Supt pasul vostru mândru,
Năvalnic, măsurat.
Ear glasul de aramă
Departă să răsune...
Să știe toată lumea,
Că și noi ne-am luptat».

«Aici ne dorm strămoșii,
Aici ne dorm toți morții,
Acest codru romantic,
Acest petec de rai
Ni-e scump și suntem gata,
Să-l apărăm cu toții.
— Noi nu țî-l dăm, dușmane,
Dar nici tu nu ni-l iai»...

Fragment

de Vasile Stoicaneu.

Nefermura jale
A lumii întristate,
In haina-i plămădită
Din lacrimi de sânge
La geamu-mi singuratic
In miez de nopți senine,
In unde'ndurerate
Se zbcuimă și plânge.

Și inima-mi sermandă,
Supusă, dar' nu nfrântă,
De când a purtat jugul
Exilului amar,
Se'nchină cu blândețe
In fața ei cernită
Mărturisindu-și crezul,
Vorbește lin și rar:

«Tăceți! nu vărsați lacrimi,
Sunt vremi mântuitoare,
Toți suntem datori astăzi
Să dăm ce-avem mai sfânt,
Prin jertfe fără număr
N'entruchipăm nădejdea
Și dăm hodină dulce
Celora din mormânt».

«Ne-ar blestema nepoșii,
Dacă ne-am da în lături
Și-am sta în nelucrare
Și n'am iertfi chiar tot

NOUȚĂȚI

† Protopopul Ioan Bercan. Stăpâniți de o tainică durere în fața rosturilor acestei lumi înregistrăm știrea de jale, că protopopul Cohalmului Ioan Bercan, bărbat în floarea vieții a încetat din viață Sâmbătă în 29 Decembrie a. c. în spitalul din Sibiu. Inmormântarea, la dorința familiei, se va face în Cohalm, unde se vor transporta osemintele defunctului. Consistorul arhidiecezan va fi reprezentat la actul înmormântării prin părintele asesor consistorial Lazar Triteanu.

Ziua aniversară a încoronării. În 30 Decembrie, ziua aniversară a încoronării Maieștii Sale Regelui Carol IV, s'a oficiat serviciu divin în catedrala încoronării din cetatea dela Buda. Au participat la serbare membrii guvernului, ai casei magnaților, ai camerei deputaților și autoritățile.

Din convorbirea primatului catolic I. Csernok avută în ajunul Crăciunului cu niște ziaristi reținem următoarele părți de seamă:

«Parecă ne aflăm de nou în vâltoarea limbilor amestecate dela Babilon. Ceeace propovăduiește unul ca dreptate, celuilalt i se pare ca strâmbătate; moralitatea unuia dușmanul o înfierează cu indignare de imoralitate. Toate adevărurile și valorile sunt relative și schimbăcioase.

Educația morală a omenirii făcută în cursul veacurilor din partea bisericii creștine, dearece n'a putut să împiedece izbucnirea războiului mondial. Imprejurarea aceasta însă nu înseamnă neputința creștinismului. Scoate din nou la iveală adevărul cuvintelor lui Isus: «Lumina întru întunec luminează și întunerecul pe dânsa nu a cuprins». Dovedește, că oamenii nu s'au pătruns de învățăturile dumnezeiești și nu s'au povățuit de sfaturile bisericii, în cari sunt așezate cele mai puternice temeuri pentru asigurarea păcii.

Biserica nu poate lucra altfel, decum să-și îndrepte toate energiile spre înfăptuirea păcii. A doua problemă mare și de însemnătate generală e să stăruie a păstra împărăția sufletelor, împărăția divină pe pământ, integră și neatinată de influințele dezastruoase ale războiului.

După război biserica va trebui să se opintească a reclădi lumea morală, a tămădui sufletele și a îngriji de creșterea tinerimii».

Protopop nou. În ședința plenară a Consistorului eparhial din Arad, ținută Marți în 11 Dec. st. n. parohul Traian Văfianu a fost numit de protopop al protopresbiteratului Arad.

Rechiziționare nouă. Foaia oficială aduce ordonanța ministerială pentru aprovizionare, care dispune în întreaga țeară o nouă rechiziționare a cerealelor și păstăioaselor. Ordonanța dispune, ca primul funcționar municipal să ordoneze pentru întreg teritoriul municipiului deodată rechiziționarea, care trebuie să se înceapă deja la 3 Ianuarie. Cantitățile de peste 10 măji metrice trebuie măsurate în fiecare caz de nou. Ministrul face personal pe primul funcționar municipal responsabil pentru reușita rechiziționării, pentrucă ministrul e convins că publicul a ascuns multe cereale și păstăioase. Numai așa se poate explica, că deși am avut un bun an economic, nu s'au pus la dispoziție cantitățile necesare pentru aprovizionare.

Aviz. Pe baza articolului de lege II. din 1915 se ordonă tuturor celor obligați la gloate născuți în anul 1900, cari nu prestează serviciu militar activ, ca pentru conscrierea lor să se înfățișeze la primăria comunală (autoritatea orașănească) a locului lor de petrecere, în comunele mici în sediul notariatelor cercuale, și anume: la 5, 7, 8 și 9 Ianuarie n. 1918.

Dăruire milionară. Membrul casei magnaților și prezidentul dela Banca comercială ungară, Leo Lánczy, a adresat, în preajma Crăciunului, către prim-ministrul Dr. Wekerle o scrisoare, în care declară, că destinează în scopuri filantropice suma de două milioane și jumătate de coroane. Din banii aceștia se va întemeia un sanator pentru orfanii războiului și se vor ajuta diferite așezăminte umanitare din țară.

Proiectul de lege electorală. O societate tipografică pe acții (în Budapesta, V. Holdutca 7) va publica zilele acestea întreg proiectul de lege electorală, cu motivarea

și cu toate datele statistice, care au servit la compunerea lui. Întreaga lucrare, în două volume cam de 60 de coale, costă 30 de coroane. Cei ce doresc s'o aibe, pot trimite prețul acesta la sus numita societate, care tipărește un număr restrâns, conform comandelor, cartea aceasta.

Semnări la împrumutul de război. S'au semnat la băncile sibiene, cu prilejul împrumutului al șaptelea de război, peste 20 milioane de coroane. Rezultatul final, obținut de astă dată de împrumutul statului ungar, se evaluează în cercuri bine informate la trei miliarde coroane.

Pentru meseriașii sârmanl. Domnul antreprenor Ilie Măcelariu, a binevoit a dăruii 20 cor., ce să se împartă drept daruri de Crăciun între săracii Reuniunii noastre, dl Teodor Doboii, comers. 1040 cor. iar d-șoara Felicia . . . 90 bani. Pentru prinos, exprimă calde mulțumiri, în numele Reuniunii meseriașilor sibiieni: Vic. Tordășianu, prezident.

Pentru viitorii meseriași din Săcădate. Domnul Toma Maxim, oficial de tehnică la Reg. 4 de honvezi (artilerie-Zeugsoficial), a binevoit a spori «Legatul Toma Maxim pentru ajutorarea copiilor săraci din Săcădate, aplicați la meserii» cu suma de 40 cor., trimisă de pe câmpul de luptă. Pentru această nouă jertfă aduce sincere mulțumite: Vic. Tordășianu, prezidentul Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

Contribuiri pe seama sanatorului de tuberculoși. În timpul dela 22 până la 27 Decembrie a. c. au mai intrat la Cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian (Piața Zeughof 5 și 6) următoarele contribuiri în scopul clădirii sanatorului: Orașul Sebeșul săsesc 500 cor., comuna Rusciori 5 cor. 65 fil., Un anonim 10 cor., Președintele tribunalului sibian 12 cor., Vilhelm Copony 10 cor., Mănăstirea surorilor de caritate 10 cor., 1% al contribuțiilor benevole 9 cor. 33 fil. Direcțiunea mulțumește călduros tuturor contribuitorilor generoși. Contribuiri se primesc la Cassa amintită și se chitează în ziare.

Știre ziaristică. Marele ziar vienez Die Zeit este cumpărat de un consorțiu, — din care fac parte și câțiva interesați din Germania, — cu prețul de cinci milioane de coroane.

Soartea Palestinei. Prim-ministrul englez Lloyd George a declarat în camera de jos, că înțelegerea nu va mai da nicio dată Turciei locurile sfinte ale Palestinei.

Ignoranța. «Ce-i ignoranța?» întrebă odinioară un elev pe dascălul său. «Ignoranța e o față din dos a minții omeniești. Ea crede că știe destul, că știe chiar toate, și dă în totdeauna vina pe noroc, decât-ori lucrul nu iese așa cum așteaptă; ea nici când nu-i vinovată! Dușmanul ei de moarte e munca, munca stăruitoare. Ea omoară ignoranța, deschide ochi, suflete, inimi și mișcă o lume întreagă.»

Episcopatul gr. cat. și pedagogillo. Kel. Ert. aduce știrea că episcopii gr. cat. au ținut acum de curând, sub prezidenția mitropolitului V. Mihalyi de Apșa, o conferență în care au hotărât să îndrume direcțiunile preparandiilor gr. cat. a se conforma ordinațiilor ministeriale și dispozițiilor făcute de comisarii ministeriali. Episcopatul a declarat însă, că nu privește chestia de rezolvită în definitiv, pentrucă nutrește nădejdea că ministrul de resort va accepta totuși punctul de vedere desfășurat în reprezentanța sa înaintată în această afacere.

Teatru cinematograf. Marți și Mercuri, în 1 și 2 Ianuarie 1918, se reprezintă la Apollo, în Strada Schewis, una din piesele cele mai reușite: Ziua și noaptea, dramă din viața jucătorilor de cărți.

Cărți și reviste

Magii dela răsărit. A apărut și se poate comanda dela Librăria Diecezană din Caransebeș: «Dr. Petru Barbu: Magii dela răsărit, cântece și cuvinte pentru copii, cari umblă cu steaua». Se atrage atențiunea domnilor catiheți și învățători asupra acestei cărți și se recomandă răspândirea ei la elevii școlilor populare. — Prețul: 60 fil. La comanda mai mari se dă rabatul convenit.

Nr. 393/1917.

(284) 2-3

Concurs.

Pe baza statutului organic §. 23. p. 5. și a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter, votat de congresul național bisericesc, al mitropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania sub Nr. 136 protocolar din 1888, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter vacant în tractul Câmpeni.

Viitorul protopresbiter va fi totodată și paroh în locul central al tractului, anume în parohia Câmpeni.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

a). Venitele protopresbiterale, cari stau din salariu conform § 19 din pragmatica de serviciu, și din taxele ce incurg din vizitarea comunelor tractuale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterale, după cum sunt acestea regulate prin normative consistoriale.

b). Venitele parohiei fasonate în coala B. cu ocaziunea întregirii dela stat a venitelor preoțești.

Concurenții au să documenteze calificarea prescrisă în concluzul congresual Nr. 111. din 1888.

Concursele instruite cu toate documentele sunt a se înainta la consistorul arhidiecezan din Sibiu în restimp de 30 zile dela prima zi ce urmează după publicarea acestui concurs în ziarul «Telegraful Român», însoțite și de o tabelă de calificare după rubricile indicate în regulamentul congresual din 1888 pentru procedura la alegerea de protopresbiter §. 12. Concursurile întrate după expirarea termenului nu se iau în considerare.

Câmpeni, din ședința extraordinară a comitetului protopresbiter, ținută la 30 Noembrie 1917.

Petru Popovici m. p., Demetriu Goia m. p.,
preș. com. ppresb. paroh, not. com. par.

Aprobat în ședința plenară a consistorului arhidiecezan, ținută în Sibiu, la 7 Decembrie 1917.

Vasile Mangra m. p.,
președinte.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar.

Nr. 304/1917

(276) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasă a III-a **Nadaștia** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congrua.

Cererile de concurs să se trimită subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții pe lângă observarea prescrierilor regulamentare să se prezinte în comună spre a se face cunoșcuți poporului.

Geoagiu-Algyógy, la 24 Noembrie 1917.

Oficiul protopresbiter gr.-or. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

Nr. 335/1917

(277) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. a III-a **Almașul mic** prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congrua.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții cu observarea prescrierilor regulamentare să se prezinte în comună spre a se face cunoștință cu poporul.

Geoagiu-Algyógy, la 24 Noembrie 1917.

Oficiul protopresbiter gr.-or. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

Aviz.

Se caută un **cantor** la biserica parohială rom. gr.-or. din Cluj, pe lângă un salariu lunar de 100 coroane, cvartir liber, și din venitele stolare. Doritorii de a ocupa acest post au să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare la sfânta biserică, ca să cânte. Cluj, la 7 Decembrie 1917.

2-3 (283)

Comitetul parohial.

Nr. 387/1917

(275) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan din comuna **Neagra de jos**, tractul protopresbiter al Câmpenilor, pe lângă nepuținciosul paroh **Nicolae Candrea**, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat pe jumătate.

Concurenții își vor înainta petițiile instruite cu documentele prescrise de lege subsemnatului oficiu în termenul arătat, și pe lângă observarea dispozițiilor din Regulament, să se prezinte în vre-o duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Câmpeni, la 9 Noembrie 1917.

Oficiul protopresbiter gr.-or. rom. al Câmpenilor în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici,
prot. adm.

Nr. 764/1917

(280) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasă a III-a **Bachnea**, cu filia **Bernade**, din protopresbiteratul Târnavei, devenită vacantă prin strămutarea fostului paroh în altă parohie, în sensul ordinului Consistorial Nr. 7724 Bis. din 10 Noembrie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și congrua dela stat.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare cu documentele în original și testimoniu de 8 clase gimnaziale subsemnatului oficiu protopresbiter având să se prezinte cu prealabila incuviințare a oficiului protopresbiter în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a cânta, celebra și cuvânta.

Cetatea-de-baltă (Küküllővár), la 25 Noembrie 1917.

Oficiul protopresbiter gr.-or. rom. al tractului Târnavei în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

„Cassa de păstrare“, societate pe acții
în Oltszákadát.

Aviz.

Anunțăm reducerea etalonului depunerilor cu 1 Ianuarie 1818 la 2%.

1-3 (289)

Direcțiunea.

Publicațiune.

Se dă în arândă pe anul 1918 pășunatul de vară cu oile pe muntele Gărcu și Fărcaș. Licitația se ține a 3-a zi de Crăciun, la 2 ore p. m.

1-2 (288)

Nicolae Todoran,
primar în Boița.

A apărut și se află de vânzare la
: : : Librăria Arhidiecezană : : :

„Biblioteca Băncilor Române“
Nrii 21-22.

Curs elementar

de

Stenografie românească

după

sistemul stenotachigrafic

de

Vasile Vlaicu,

matematician „Băncii gen. de asigurare“, Sibiu.

Prețul 2 coroane, plus 10 fil. porto.

In editura comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl **Teodor V. Păcățian** redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

Evangelia ca bază a vieții.

celebra lucrare a lui **G. S. Petrow**, în care cartea sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Impărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto postal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:**

Conluararea omului cu Dumnezeu.**Predici**

de

Mihai Păcățian,
protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului.

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiu:**

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 2:50 cor. + porto 20 bani.

A apărut în editura comisiunei administrative a **tipografiei arhidiecezane:**

R. Buiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15-20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: **Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini Cavalierism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleta adevărată. Inclinările și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor demosteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțește oa să învingeri. Puterea de sus Adaus: Statutele unui părinte către fiul său.**

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**, exemplarul broșat, (280 pagini format 8°) cu 2:20 coroane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:**

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de

Abatele **Metodiu Zavoral**.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto. Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

Curs de scris cu mașina.

Dau instrucție în **scrisul cu mașina** pe diferite sisteme.

Cursul se începe în 15 Ianuarie st. n. Instrucția se dă după dorință în limba maghiară, română și germană.

(286) 2-3

A mănunte:

Sibiu-Nagyszeben, Strada Schewis
(Schewisgasse) Nr. 26 parter în stânga.

Vânzare de lemne de foc.

Vând și furnizez prompt **lemne de fag**, calitatea primă, și producție proprie, în cantități mari și mici,

cu prețurile zilei.

Certificate de furnizare am la îndemână.

Prenotări se pot face în Sibiu la:

Kincs Samuné
Strada Turnschul Nr. 15.

și

Lieblich Jenő
Strada Gușterții Nr. 56.

Salamon Sámuel,

4-12 (270)

producător și vânzător de lemne în **Aranyosgyéres**.